

Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Міжнародні відносини і культурна дипломатія»
Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
Обсяг: 4 кредити ЄКТС
Курс: 1; **Семестр:** 1
Дні, Час, Місце: згідно з розкладом
Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин
Затверджено: протокол №1 від 28.08.2024р.

Інформація про викладача

Ім'я	Дзьобань Олександр Петрович
Контакти	Е-mail: a_dzeban@ukr.net ; тел.: +380951887214
Робоче місце	Кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин (ауд. 314 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	Четвер: 13.30 – 14.50.

Опис навчальної дисципліни

Курс «Методологія та організація наукових досліджень в міжнародних відносинах» розкриває сутність методології наукових досліджень, розуміння її базових рівнів. Освітній компонент аналізує зміст і значення принципів та методів наукових досліджень, надає здобувачам освіти загальні уявлення про методологічний інструментарій науково-дослідницької діяльності, правила проведення наукових досліджень, способи роботи з науковою інформацією та сучасні способи презентації наукових результатів.

Освітній компонент є одним з нормативних курсів у циклі підготовки студентів спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня. Викладання курсу ведеться з урахуванням змісту усього циклу професійно орієнтованих дисциплін навчального плану освітньої програми, які він логічно доповнює і розвиває.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Міжнародні відносини і культурна дипломатія» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи

політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Міжнародні відносини і культурна дипломатія» другого (магістерського) рівня вищої освіти сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

ПРН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

ПРН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

ПРН10. Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики.

ПРН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

Форми, методи та засоби навчання

Освітній компонент буде викладений у формі лекцій (20/6* год.), практичних (10/4* год.) та лабораторних занять (10/2* год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80/108* год.).

Викладач використовуватиме такі методи навчання, як дослідницький, дедуктивний та індуктивний методи, метод навчальної дискусії, проблемні ситуації тощо.

*денна / заочна форми здобуття вищої освіти

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Багатовимірність науки	2	2
2.	Загальні закономірності розвитку науки. Класифікація наук	2	
3.	Історичні етапи становлення й розвитку науки	2	2
4.	Сутність та особливості наукових революцій	2	
5.	Міжнародні відносини як дисциплінарний простір політичної науки.	2	
6.	Рівні наукового пізнання	2	
7.	Класифікація методів наукового пізнання. Філософський метод	2	2
8.	Загальнонауковий та спеціальний міжнародно-політичний рівні методології	2	
9.	Верифікація та презентація результатів наукових досліджень	2	
10.	Наукометрія та цитованість науковця. Академічна доброчесність	2	
Разом		20	6

Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Рівні наукового пізнання	2	
2.	Класифікація методів наукового пізнання. Філософський метод	2	
3.	Загальнонауковий та спеціальний міжнародно-політичний рівні методології	2	2
4.	Верифікація та презентація результатів наукових досліджень	2	
5.	Наукометрія та цитованість науковця. Академічна доброчесність	2	
Разом		10	2

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Багатовимірність науки	2	
2.	Загальні закономірності розвитку науки. Класифікація наук	2	2
3.	Історичні етапи становлення й розвитку науки	2	
4.	Сутність та особливості наукових революцій	2	
5.	Міжнародні відносини як дисциплінарний простір політичної науки	2	2
Разом		10	4

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Багатовимірність науки	8	12
2.	Загальні закономірності розвитку науки. Класифікація наук	8	12
3.	Історичні етапи становлення й розвитку науки	8	12
4.	Сутність та особливості наукових революцій	8	12
5.	Міжнародні відносини як дисциплінарний простір політичної науки	8	10
6.	Рівні наукового пізнання	8	10
7.	Класифікація методів наукового пізнання. Філософський метод	8	10
8.	Загальнонауковий та спеціальний міжнародно-політичний рівні методології	8	10
9.	Верифікація та презентація результатів наукових досліджень	8	10
10.	Наукометрія та цитованість науковця. Академічна доброчесність	8	10
Разом		80	108

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
25	Робота на практичних заняттях: З кожної теми практичних занять виставляються максимально 5 балів на денній формі навчання, 12,5 – на заочній формі навчання. Під час практичного заняття, студент повинен брати активну участь в обговоренні поставлених питань, всебічно володіти інформацією. Відповіді повинні бути чіткими, розгорнутими, обґрунтованими. Студент має вільно володіти термінологією з курсу.
25	Лабораторні заняття: Виконання студентом поставлених завдань. З кожного заняття виставляється

	максимально 5 балів на денній формі навчання, 25 – на заочній формі навчання.
20	Підсумковий тест.
30	Екзамен.
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом навчального процесу. Однак, якщо здобувач бажає навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на сторінці курсу в середовищі УНІКОМ.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Здача результатів практичних завдань відбувається не пізніше, ніж за три дні до іспиту.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/vzoh>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodex.pdf).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи:

1. Деякі питання реалізації статті 54 Закону України «Про вищу освіту»: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. № 656. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-2015-%D0%BF#Text>.
2. ДСТУ 3017:2015. Видання. Основні види, терміни та визначення. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ, 2016. 16 с.
3. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 42 с.
4. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2015-06-22]. Вид. офіц. Київ, 2016. 16 с.
5. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
6. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: Наказ МОН України від 14.01.2016 № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text>.
8. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.
10. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
11. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
12. Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) : лист МОН України від 15.08.2018 р. № 1/11-8681. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruktsiya/1-11-8681-vid15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>.
13. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.): лист МОН України від 23.10.2018 р. № 1/9-650. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>

Навчально-методичні публікації:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. К.: Центр учбової літератури, 2016. 142 с.
3. Вайинський С. Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>
4. Герасимчук Т.Ф. Теоретико-концептуальні основи та методи дослідження міжнародних відносин URL: <http://history.org.ua/JournALL/journal/2006/5/12.pdf>

5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2023. 488 с.
6. Зацерковний І.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Колесников О. В. Основи наукових досліджень :навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2011. 144 с.
8. Корець М. С. Методологія наукового дослідження: навчальний посібник. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 145 с.
9. Кравчук М. Проблеми досліджень міжнародних відносин. Політичний менеджмент, 2003. № 3. С. 124-132.
10. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібник Київ : Кондор, 2009. 206 с.
11. Лавриш Ю.Е. Особливості організації науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія: Філологія. Педагогіка. 2013. Вип. 2. С. 72–76. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/vntufil_2013_2_13.pdf
12. Юрченко С. О., Юрченко О. Є. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 204 с.